

Fizikai Szemle

MAGYAR FIZIKAI FOLYÓIRAT

A Matematikai és Természettudományi Értesítőt az Akadémia 1882-ben indította
A Matematikai és Fizikai Lapokat Eötvös Loránd 1891-ben alapította

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat havonta megjelenő folyóirata.

Támogatók: a Magyar Tudományos Akadémia Fizikai Tudományok Osztálya, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Magyar Biofizikai Társaság, a Magyar Nukleáris Társaság és a Magyar Fizikushallgatók Egyesülete

Főszerkesztő:
Lendvai János

Szerkesztőbizottság:
Bíró László Péter, Czitrovsky Aladár, Füstöss László, Gyürky György, Hebling János, Horváth Dezső, Horváth Gábor, Iglói Ferenc, Kiss Ádám, Koppa Pál, Ormos Pál, Papp Katalin, Simon Ferenc, Simon Péter, Sükösd Csaba, Szabados László, Szabó Gábor, Takács Gábor, Trócsányi Zoltán, Ujvári Sándor

Műszaki szerkesztő:
Kármán Tamás

A folyóirat e-mailcíme:
szerkesztok@fizikaiszemle.hu
A lapba szánt írásokat erre a címre kérjük.

A beküldött tudományos, ismeretterjesztő és fizikatanítási cikkek a Szerkesztőbizottság, illetve az általa felkért, a témában elismert szakértő jóváhagyó véleménye után jelenhetnek meg.

A folyóirat honlapja:
<http://www.fizikaiszemle.hu>

A címlapon:

A „Szelek tornya” Athénban. Részleteket lásd a 26. oldali lábjegyzetben. Forrás: https://www.flickr.com/photos/mritz_p/8561303475

TARTALOM

Lendvai János: 2020. január	1
Lévai Péter, Papp Gábor: „A fizika szép” – Búcsú Németh Judittól Személyes hangvételű megemlékezés Németh Judit halálának első évfordulójára alkalmából	3
Mezei Ferenc: Fejlődő perspektívák a neutronnyalábok széleskörű használatában A különböző célokra használható neutronforrások és a neutronnyalábok sokoldalú alkalmazási lehetőségeinek bemutatása	6
Kovács Tamás: Kiterjedt égitestek körüli gyűrűrendszerek dinamikája Egy törpebolygó gyűrűrendszerének dinamikai modellje	10
Asztalos Bogdán: Szavak jelentésváltozásának vizsgálata a statisztikus fizika eszközeivel A gépi tanuláson alapuló eljárásokat statisztikus fizikai szemlélettel kombinálva az egzakt leírásból túl bonyolult komplex rendszerek viselkedéséről is tehetünk kvantitatív megállapításokat	15
VÉLEMÉNYEK	
Wojnarovich Ferenc: Tudástermelés a posztdiszciplináris korban A modern kor „tudományosság”-képe, az azt érő posztmodern támadások és az „igazság utáni korszak” veszélyei	20
A FIZIKA TANÍTÁSA	
Stonawski Tamás, Kiss Tamás: A klepszidrák fizikája A folyadékkifolyáson alapuló időmérésre használható edények alakjára vonatkozó megfontolások ismertetése	25
Vantsó Erzsébet: Tetten ért tudomány: a szupravezetés jelenségének felfedezése, 1911 Kamerlingh-Onnes 1911-ben, az első Solvay-konferencián a szupravezetés felfedezéséről tartott előadását és a jelenség elméleti magyarázatának fejlődését mutatja be a cikk	29
Farkas Zsuzsanna, Torma Gábor: Látványos légnyomásmérés a Szegedi Tudományegyetemen A 11 m magas vízes Torricelli-csővel széles hőmérséklet-tartományban elvégzett mérések, az eszköz validálása, a mérések pontossága és a hibaforrások elemzése	34
HÍREK – ESEMÉNYEK	
Tájékoztató az Eötvös Loránd Fizikai Társulat 2020. évi tagdíjairól	1
Jelölési/pályázási felhívás az Eötvös Loránd Fizikai Társulat kitüntetettjéire, valamint felsőoktatási és tudományos díjaira	36

J. Lendvai: January 2020

P. Lévai, G. Papp: “Physics is beautiful” – Commemorating Judit Németh

F. Mezei: Developing perspectives in wide range application of neutron beams

T. Kovács: The dynamics of ring systems around extended planets

B. Asztalos: Investigation of the meaning changes of words by statistical physical methods

OPINIONS

F. Wojnarovich: Knowledge production in the post-disciplinary age

TEACHING PHYSICS

T. Stonawski, T. Kiss: Physics of hour glasses

E. Vantsó: Science in action: Discovering the phenomenon of superconductivity, 1911

Zs. Farkas, G. Torma: Spectacular air pressure measurement at the University of Szeged

EVENTS

Fizikai Szemle

MAGYAR FIZIKAI FOLYÓIRAT

megjelenését támogatják:

